

SENAT
PRESEDINTE
Nr. I. 1059
Data 10.07.2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 3893 / 09 JUL 2020

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

SENAT
313/10.7.2020

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România
Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480
Internet : <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.945 A/2020

Domnului ROBERT-MARIUS CAZANCIUC
VICEPREȘEDINTELE SENATULUI

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Guvernul României referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Mediu, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x nr.121/2020).

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 9 septembrie 2020, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 30 septembrie 2020 (inclusiv, în format electronic la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro).

Vă asigurăm, domnule Vicepreședinte, de deplina noastră considerație.

PREȘEDINTE,

Prof. univ. dr. GABRIEL DORNEANU

Guvernul României
Prim-ministru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. 3874 / 09 JUL 2020

București

Domnului Președinte al Curții Constituționale a României
Prof. univ. dr. Valer Dorneanu

În temeiul art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, și al art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **Guvernul României formulează prezenta sesizare în vederea exercitării controlului prealabil de constituționalitate referitor la Legea pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Mediu, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PL-x 121/2020).**

I. Aspecte preliminare

În data de 24.03.2020 a fost înregistrată în dezbaterile Camerei Deputaților „*Propunerea legislativă pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Mediu, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*” (PL-x nr.121/2020), inițiată de un grup de deputați și senatori. Inițiativa legislativă vizează înființarea unei noi structuri de parchet, cu competență exclusivă în investigarea infracțiunilor de mediu, în expunerea de motive arătându-se că demersul este necesar întrucât „*amplarea fenomenului infracțional de mediu și specificitatea lui impun soluția unei specializări a persoanelor cu atribuții de cercetare penală în domeniu și alocarea de resurse pentru constituirea unei instituții cu atribuții clare și specifice pentru combaterea criminalității de mediu (...)*”.

Proiectul a fost transmis Guvernului pentru formularea unui punct de vedere în temeiul art.111 alin.(1) din Constituția României, republicată, și Consiliului Superior al Magistraturii, pentru avizarea acestuia conform art.38 alin.(3) din Legea nr. 317/2004.

Cu adresa nr.669/DPSG din 30.04.2020, înregistrată la Camera Deputaților în data de 08.05.2020, **Guvernul României** a transmis punctul de vedere în sensul că **nu susține adoptarea inițiativei legislative**, exprimându-se atât asupra oportunității acesteia, cât și asupra conținutului normativ.

În data de 13.05.2020 propunerea legislativă a fost adoptată de Camera Deputaților cu amendamente, modificările aduse vizând în cea mai mare parte însușirea observațiilor de tehnică legislativă formulate de Consiliul Legislativ.

II. Aspecte de constituționalitate și de tehnică legislativă

În opinia noastră, legea adoptată prezintă o serie de vulnerabilități de natură constituțională și de tehnică legislativă. Astfel:

1. Considerăm că nu sunt respectate prevederile art.138 alin.(5) din Constituție, referitoare la stabilirea sursei de finanțare.

Conform art.138 alin.(5) din Constituție, „Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.”

Din examinarea conținutului său normativ rezultă că legea are impact financiar, determinând o creștere a cheltuielilor bugetare, întrucât: (i) indiferent dacă posturile necesare funcționării Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Mediu se vor asigura cu încadrarea în numărul maxim de posturi prevăzut în prezent pentru Ministerul Public prin Hotărârea Guvernului nr. 39/2014, deci prin preluarea de posturi de la celelalte parchete, sau prin suplimentarea corespunzătoare a numărului de posturi, *salarizarea procurorilor direcției va fi la nivelul procurorilor PÎCCJ* [conform art.25 pct.3 din lege, în referire la art.54 alin.(5) din Legea nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare], mai mare decât salarizarea unui procuror cu grad de parchet de pe lângă judecătorie (corespunzătoare vechimii minime de 6 ani, necesare pentru numirea în cadrul direcției); aceeași este situația în cazul *personalului auxiliar de specialitate*, a cărui salarizare este „cea prevăzută de lege pentru aceleași categorii de personal al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție” [art.9 alin.(2) din lege], dar și în cazul *ofițerilor și agenților de poliție judiciară* din cadrul direcției, care sunt salariați „potrivit dispozițiilor legale aplicabile ofițerilor și agenților de poliție judiciară din cadrul Direcției Naționale Anticorupție” [art.7 alin.(10)] și „beneficiază în mod corespunzător, de drepturile prevăzute la art.11 și 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției” [art.7 alin.(7)]¹; (ii) funcționarea direcției presupune în mod cert efectuarea de cheltuieli curente și de capital (pentru asigurare de sedii, parc auto, aparatură IT etc.); (iii) prin art.20 din lege se prevede obligativitatea constituirii anuale a unui „depozit în valoare de cel puțin 1.000.000 lei, pentru acțiuni privind organizarea și constatarea infracțiunilor flagrante, la dispoziția procurorului-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Mediu”.

¹ Conform dispozițiilor art.11 și art. 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.27/2006, ofițerii și agenții de poliție judiciară detașați în cadrul direcției urmează să beneficieze de: (i) *diurnă* (în cuantum de 2% din indemnizația de încadrare brută lunară, dar nu mai puțin decât cuantumul prevăzut pentru personalul din unitățile bugetare); (ii) *decontarea cheltuielilor de cazare sau o sumă egală cu 0,5% din indemnizația de încadrare brută lunară pentru fiecare noapte, pe toată durata detașării*; (iii) *decontarea, în limita a 4 călătorii dus-întors, pe lună, a transportului aerian, naval, auto sau pe calea ferată clasa I, inclusiv vagon de dormit clasa I, ori, după caz, a 7,5 litri carburant la suta de kilometri, în situația în care deplasarea se face cu autoturismul*; (iv) *decontarea chiriei lunare, caz în care nu mai beneficiază de decontarea cheltuielilor de cazare.*

Potrivit art.30 alin.(1) lit.a) și alin.(2) raportat la art.31 alin.(1) lit.c) din Legea nr.24/2000², orice propunere legislativă trebuie însoțită de expunerea de motive, instrument de prezentare și motivare care trebuie să cuprindă, între altele, o secțiune privind „*impactul financiar asupra bugetului general consolidat atît pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri*”.

De asemenea, conform art.15 alin.(1) lit.a) din Legea nr.69/2010 a responsabilității fiscal-bugetare³, „În cazul propunerilor de introducere a unor măsuri/politici/inițiative legislative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, *inițiatorii au obligația să prezinte: a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr.500/2002 (...)*”, care trebuie să cuprindă schimbările anticipate în veniturile și cheltuielile bugetare pentru anul curent și următorii 4 ani, estimări privind eşalonarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament, în cazul acțiunilor anuale și multianuale care conduc la majorarea cheltuielilor, măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor sau a minusului de venituri pentru a nu influența deficitul bugetar.

În cazul prezentei legi *expunerea de motive nu conține nicio mențiune referitoare la impactul financiar al propunerii legislative, iar aceasta a fost adoptată în lipsa fișei financiare.* De asemenea, nici inițiatorii, nici Camerele Parlamentului nu au solicitat Guvernului, în temeiul art.15 alin.(2) din Legea nr.500/2002, întocmirea fișei financiare, singura solicitare adresată Guvernului fiind de a transmite – în conformitate cu art.111 alin.(1) din Constituție – punctul de vedere privind susținerea sau respingerea propunerii legislative.

Menționăm că acest aspect a fost semnalat inițiatorilor atât de către Guvern, în adresa nr.669/DPSG din 30.04.2020 (pct. IV din Secțiunea II - Observații), cât și de Consiliul Legislativ, în avizul nr.287 din 01.04.2020 (pct.3).

În jurisprudența sa (**Decizia nr.56 din 05.02.2020⁴**), Curtea Constituțională a statuat că „atîta vreme cât dispozițiile legale generează impact financiar asupra bugetului de stat, *obligația solicitării fișei financiare incumbă tuturor inițiatorilor*, în temeiul art.15 alin.(1) lit.a) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010”, că „pentru a respecta procedura constituțională de adoptare a unui act normativ care implică o cheltuială bugetară *este suficient ca inițiatorii actului normativ să facă dovada că, în temeiul dispozițiilor legale anterior menționate, au solicitat Guvernului fișa financiară*”, că „fișa financiară prevăzută de art.15 alin.(2) din Legea nr.500/2002 *nu trebuie confundată cu punctul de vedere emis de Guvern (...)* ca urmare a solicitării formulate în temeiul art.111 alin.(1) din Constituție, cele două documente generate de Guvern avînd un regim juridic și, implicit, finalități diferite”, și că „în lipsa unei fișe financiare reactualizate la momentul adoptării legii conform art.15 alin.(3) din Legea nr.500/2002,

² privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21.04.2010, cu modificările și completările ulterioare

³ Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69/2010, cu modificările și completările ulterioare

⁴ referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 12.03.2020

(...) și în lipsa unui dialog real între Guvern și Parlament (...), *nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală, (...) astfel că au fost încălcate prevederile constituționale cuprinse în art.138 alin.(5) referitoare la stabilirea sursei de finanțare*⁵.

2. Cu privire la dispozițiile art.11 din lege apreciem că acestea prezintă vulnerabilități prin raportare la art.1 alin.(3) și (5) și art.131 alin.(1) din Constituție

Referindu-se la dispozițiile art.1 alin.(3) și (5) din Constituția României, instanța de contencios constituțional a dat relevanță atât calității formulării în sine a normei, cât și corelării cu alte acte normative și aptitudinii acesteia de a fi aplicată efectiv și eficient.⁶

În verificarea calității legii Curtea a făcut trimitere la normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, arătând că, „*deși acestea nu au valoare constituțională, prin reglementarea lor, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ*”. S-a subliniat, de asemenea, că „*respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații ce respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare*”⁷.

2.1. În opinia noastră, dispozițiile art.11 alin.(1) lit. i) și k) sunt criticabile din perspectiva principiului legalității.

În art.11 alin.(1) din lege sunt enumerate limitativ infracțiunile care intră în competența de investigare a nou-înființatei structuri de parchet, menționându-se la **lit.i)** infracțiunile prevăzute de art.26 din Legea nr.292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, iar la **lit.k)** infracțiunile prevăzute de art.65 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.23/2008 privind pescuitul și acvacultura, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.317/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă care se impun legiuitorului în temeiul art. 1 alin. (5) din Constituție - norma de trimitere de la **art.11 alin.(1) lit.i) din lege** ar trebui să se refere la „*infracțiunea prevăzută de art.26 alin.(5) din Legea nr.292/2018*”, întrucât numai această dispoziție reglementează o faptă de natură penală⁸.

⁵ În același sens s-a pronunțat Curtea Constituțională, spre exemplu, în Decizia nr. 331 din 21.05.2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 493 din 18.06.2019 (par. 48-52), Decizia nr. 58 din 12.02.2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 205 din 13.03.2020 (par. 52-61); Decizia nr. 22 din 20.01.2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 02.03.2016

⁶ Decizia nr. 513 din 04.07.2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.578 din 19.07.2017

⁷ Decizia nr. 420 din 03.07.2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 883 din 01.11.2019.

⁸ Conform art. 26 din Legea nr. 292/2008, „(1) Constituie **contravenție** și se sancționează nerespectarea prevederilor art. 20 alin. (1), art. 23 alin. (1) și (3) cu amendă de la 7.500 lei la 15.000 lei, pentru persoane fizice, și de la 50.000 lei la 100.000 lei, pentru persoane juridice. (2) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) se fac de personalul împuternicit din cadrul Gărzii Naționale de Mediu, conform reglementărilor legale în vigoare. (3) Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după

În ceea ce privește dispozițiile art.11 alin.(1) lit.k), acestea dau în competența nou-înființatei direcții investigarea infracțiunilor prevăzute de art.65 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.23/2008, omitiând însă să trimită și la art. 64 din același act normativ, care reglementează, de asemenea, infracțiuni de mediu. În aceste condiții infracțiunile prevăzute de art. 64 vor fi investigate în continuare de parchetele de pe lângă judecătorii (cărora le aparține în prezent competența potrivit art.56 alin.(6) raportat la art.35 alin.(1) Cod pr.penală⁹), or această soluție legislativă vine în contradicție cu prevederile art.1 alin.(1) din lege, potrivit cărora Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Mediu este înființată „ca structură specializată în combaterea *infracțiunilor împotriva mediului înconjurător*”. Așa fiind, întrucât potrivit jurisprudenței Curții Constituționale¹⁰ o reglementare contradictorie încalcă art.1 alin.(5) din Constituție în dimensiunea referitoare la calitatea, claritatea și previzibilitatea legii, apreciem necesară modificarea dispoziției art.11 alin.(1) lit.k) din lege astfel încât să trimită atât la art.64, cât și la art.65 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.23/2008, dispoziții ce reglementează infracțiuni având ca obiect juridic generic mediul înconjurător.

De asemenea, așa cum Guvernul a arătat și în punctul de vedere transmis Parlamentului, pentru respectarea principiului legalității în privința competenței materiale a noii structuri de parchet *este absolut necesară identificarea printr-o enumerare exhaustivă a infracțiunilor care ar urma să intre în competența sa, cu consultarea Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor*; cu privire la acest aspect semnalăm, spre pildă, că din enumerarea de la art.11 alin.(1) lipsesc infracțiunile prevăzute de art.23 din Legea siguranței digurilor nr.259/2010, lucru menționat și în punctul de vedere al Guvernului.

2.2. Conform art.11 alin.(2) din lege, infracțiunile prevăzute la art.11 alin.(1), săvârșite în condițiile criminalității organizate, sunt în competența Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Mediu”.

caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute în actul normativ, agentul constator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției. (4) Pentru încălcarea obligațiilor prevăzute la art. 23 alin. (1) și (3) se aplică și sancțiunea complementară de desființare a lucrărilor și aducerea terenului la starea inițială, coroborat cu prevederile art. 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare. Cheltuielile totale pentru efectuarea lucrărilor de desființare și aducerea terenului la starea inițială sunt suportate de titularul proiectului. (5) Încălcarea obligațiilor de desființare a lucrărilor și aducerea terenului la starea inițială, prevăzute la alin. (4), constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 1 an sau amendă de la 15.000 lei la 30.000 lei, pentru persoane fizice, și de la 150.000 lei la 200.000 lei, pentru persoane juridice.

⁹ Conform art. 35 alin. (1) Cod pr. penală, „Judecătoria judecă în primă instanță toate infracțiunile, cu excepția celor date prin lege în competența altor instanțe.”, iar conform art. 56 alin. (6) Cod pr. penală, „Este competent să efectueze ori, după caz, să conducă și să supravegheze urmărirea penală procurorul de la parchetul corespunzător instanței care, potrivit legii, judecă în primă instanță cauza cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel.”

¹⁰ *Decizia nr. 737/2018 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, descoperirii, cercetării, urmării penale și combaterii infracțiunilor sau al executării pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și privind libera circulație a acestor date, în ansamblul său, precum și, în special, a dispozițiilor art. 12 alin. (1)-(5), art. 13, art. 14, art. 15 alin. (1)-(5) și art. 16 din aceasta, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 03.01.2019 (par. 52)*

Cu privire la această dispoziție precizăm că *de lege lata*, atunci când infracțiunile de mediu ce intră în scopul unui grup infracțional organizat se află în legătură - în condițiile art.43 Cod pr. Penală - cu infracțiuni de competența D.I.I.C.O.T. (infracțiune continuată, concurs formal de infracțiuni sau orice alte cazuri când două sau mai multe acte materiale alcătuiesc o singură infracțiune), competența de efectuare a urmăririi penale cu privire la toate aceste infracțiuni revine D.I.I.C.O.T., potrivit art.11 alin.(1) pct.5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.78/2016¹¹; operează astfel o *prorogare de competență în favoarea D.I.I.C.O.T.*, pentru infracțiuni care altfel nu ar fi de competența sa.

Or, stabilind că investigarea infracțiunilor de mediu săvârșite în condițiile criminalității organizate revine direcției nou-înființate, prevederea art. 11 alin.(2) din lege *intră în contradicție cu normele de competență aplicabile D.I.I.C.O.T.*

Totodată, aceasta va genera dificultăți în activitatea procurorilor, **împiedicând îndeplinirea rolului constituțional al Ministerului Public prevăzut de art.131 alin.(1) din Legea fundamentală**, întrucât atunci când se investighează un *concurs real de infracțiuni* - dintre care unele sunt de competența D.I.I.CO.T., iar altele de competența structurii nou-înființate - interesul bunei administrări a justiției în faza de urmărire penală impune *cercetarea penală împreună a tuturor infracțiunilor aflate în concurs, de către D.I.I.C.O.T.*, iar nu disjungerea și investigarea separată a infracțiunilor de mediu de către structura nou-înființată.

Această rațiune este cu atât mai puternică dacă prin aceeași faptă se săvârșesc în concurs ideal (formal) mai multe infracțiuni, unele de competența direcției nou-înființate, iar altele de competența D.I.I.C.O.T., deoarece în acest caz, potrivit art. 43 alin. (1) Cod pr. penală, reunirea cauzelor este obligatorie, iar disjungerea nu este posibilă. De asemenea, într-o astfel de ipoteză dispoziția în discuție **este criticabilă și din perspectiva principiului previzibilității legii**, întrucât prin modul în care este formulată permite inclusiv interpretarea că investigarea cauzelor reunite se realizează de direcția nou-înființată, deși aceasta are competență de urmărire penală exclusiv asupra infracțiunilor de mediu.

2.3. Potrivit art.11 alin.(3) din lege, „În cazul în care se dispune disjungerea în cursul urmăririi penale, procurorul din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Mediu poate continua efectuarea urmăririi penale și în cauza disjunsă.”

Această dispoziție este preluată din reglementarea aplicabilă D.I.I.C.O.T.¹², unde a fost introdusă pentru a permite prorogarea de competență atunci când, fiind investigate împreună infracțiuni de competența D.I.I.C.O.T. și infracțiuni aflate în legătură cu acestea (ipoteză prevăzută de art.11 alin.(1) pct.5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.78/2016), procurorul apreciază utilă disjungerea cauzei în privința celor din urmă. Astfel, dacă potrivit dreptului comun (art.63 alin.(2) raportat la art.44 alin.(2) Cod

¹¹ Conform art. 11 alin. (1) pct. 5 din O.U.G. nr. 76/2018, „(1) Sunt de competența Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, indiferent de calitatea persoanei: (...) 5. infracțiunile care au legătură, potrivit art. 43 din Codul de procedură penală, cu cele prevăzute la pct. 1-4.”

¹² Art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 76/2018 conține o dispoziție identică.

procedură penală) într-un asemenea caz procurorul trebuie să decline competența de soluționare a cauzei disjuncte, în temeiul prevederii speciale cuprinse în art.11 alin.(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.78/2016 procurorul D.I.I.C.O.T. *poate reține cauza disjunctă* pentru a continua urmărirea penală și în privința acesteia.

În cazul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Mediu o astfel de posibilitate nu există însă, întrucât competența de urmărire penală a acestei noi structuri de parchet *se limitează la infracțiunile de mediu*, în art.11 din lege nefiind cuprinsă – cum se întâmplă în cazul D.I.I.C.O.T. prin art.11 alin.(1) pct.5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.78/2016) – o dispoziție care să reglementeze prorogarea competenței D.I.I.M. în privința altor infracțiuni decât cele de mediu.

Așa fiind, întrucât în cazul D.I.I.M. situația premisă a art.11 alin.(3) din lege nu este legal posibilă¹³, apreciem că prevederea în discuție *nu satisface cerința prevăzută de art.6 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, de a institui „reguli necesare, suficiente și posibile”* și, pentru acest considerent, **este necesară eliminarea sa.**

2.4. Conform art.11 alin.(4) din lege, „Procurorii specializați din cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Mediu efectuează în mod obligatoriu urmărirea penală pentru infracțiunile prevăzute la alin.(1).”

În opinia noastră - împărtășită atât de Consiliul Superior al Magistraturii în avizul său, cât și de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – natura cauzelor ce intră în competența noii structuri de parchet și gravitatea acestora nu justifică efectuarea urmăririi penale de către procuror în toate cazurile. Mai mult, având în vedere numărul și frecvența infracțiunilor de mediu și în condițiile reducerii numărului procurorilor cu competență în investigarea lor, apreciem că dispoziția art.11 alin.(4) din lege poate avea un efect contrar celui urmărit de inițiatorii legii, determinând întârzieri în soluționarea cauzelor cu acest obiect și afectând astfel îndeplinirea rolului constituțional al Ministerului Public, de apărător al ordinii de drept, precum și al drepturilor și libertăților cetățenilor.

3. Cu privire la dispozițiile art.17 alin.(1) din lege apreciem că acestea prezintă vulnerabilități din perspectiva art.1 alin.(3) și (5) din Constituție

Conform art.17 alin.(1) din lege, „(1) Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Mediu funcționează cu următorul număr maxim de posturi: (...) d) 290 de ofițeri și agenți de poliție judiciară, nu mai puțin de 25 de posturi, ocupate prin detașare *sau concurs*, după caz.”

În opinia noastră, prin referirea la „*concurs*” ca modalitate de ocupare a posturilor de ofițeri și agenți de poliție judiciară din cadrul direcției, prevederea citată *vine în contradicție cu dispozițiile Legii nr.360/2002 privind statutul polițistului¹⁴ și ale Legii*

¹³ De altfel, față de redactarea art. 11 alin. (3) din lege, o interpretare contrară ar nesocoti principiul legalității, dar și Decizia nr. 302/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 alin. (1) lit. b) Cod pr. penală (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 566 din 17.07.2016), prin care s-a statuat că „înființarea unor structuri specializate presupune și o anumită competență specializată a acestora, strict determinată de lege, astfel că efectuarea sau supravegherea urmăririi penale în cauze care excedează acestei competențe *determină o deturnare a scopului normelor legale ce au stat la baza înființării acestor structuri specializate*”.

¹⁴ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24.06.2002, cu modificările și completările ulterioare

nr.364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare¹⁵, deoarece permite interpretarea că dobândirea calității de ofițer sau agent de poliție judiciară se poate realiza printr-un concurs organizat de structura de parchet unde aceștia vor funcționa. Or, potrivit art.2 alin.(1) din Legea nr.364/2004 „poliția judiciară este constituită din ofițeri și agenți de poliție care au dobândit statutul de polițist *în condițiile Legii nr.360/2002*”, iar conform art.9 din Legea nr.360/2002, acest statut se dobândește numai de absolvenții instituțiilor de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne [alin. (1)], de către foștii polițiști [alin.(2¹)], respectiv de persoanele încadrate pe funcții de execuție vacante de polițist, direct sau prin transfer din instituțiile din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională [alin.(2²)].

Pe de altă parte, întrucât potrivit art.6 alin.(2²) lit.a) din Legea nr.364/2004 calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare *încetează* la data încetării raporturilor de serviciu ale polițistului, iar conform art.69 alin.(1) lit. e) din Legea nr. 360/2002 *numirea într-o altă funcție publică* atrage încetarea raporturilor de serviciu ale polițistului, dacă un polițist angajat într-o structură a Poliției Române s-ar prezenta la concursul organizat de direcție în temeiul art.17 alin.(1) din leg și l-ar promova, el nu și-ar putea desfășura activitatea ca ofițer sau agent de poliție judiciară, pentru că odată cu părăsirea structurii de poliție își pierde și calitatea de polițist, necesară pentru dobândirea calității de ofițer sau agent de poliție judiciară. Prin comparație, în cazul detașării persoana detașată nu-și pierde calitatea de polițist, ci conform art.27⁸ alin.(1) din Legea nr.360/2004, schimbă temporar locul de muncă și, în mod excepțional, felul muncii.

Așa fiind, întrucât potrivit art.13 lit.a) din Legea nr.24/2000, republicată, „actul normativ trebuie să se integreze organic în sistemul legislației, scop în care (...) *trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune*”, iar caracterul contradictoriu al reglementării afectează claritatea și previzibilitatea acesteia, cu încălcarea art.1 alin.(3) și (5) din Constituție, **apreciem necesară modificarea prevederilor art.17 alin.(1) din lege, în sensul eliminării referirii la „concurs”**, urmând ca ocuparea posturilor de ofițeri și agenți de poliție judiciară în cadrul nou-înființatei direcții să se realizeze prin detașare, similar reglementării aplicabile D.I.I.C.O.T..

4. La art.25 pct.4 din lege semnalăm că dispozițiile art.79⁸ din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, nou-introduse - ce instituie obligativitatea elaborării anuale de către Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Mediu a unui raport privind activitatea desfășurată, ce trebuie prezentat Consiliului Superior al Magistraturii și ministrului justiției nu mai târziu de luna februarie a anului următor – sunt identice prevederilor art.20 din lege: Așa fiind, pentru a evita crearea unui paralelism legislativ odată cu intrarea în vigoare a legii, apreciem necesară **eliminarea din cuprinsul art.25 pct.4 a dispozițiilor art.79⁸ din Legea nr.304/2004, nou-introduse.**

¹⁵ Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 305 din 24.04.2014, cu modificările și completările ulterioare

5. Având în vedere numărul ridicat al cauzelor de competența direcției aflate în prezent în curs de soluționare la nivelul altor unități de parchet ¹⁶, apreciem că termenul de 5 zile lucrătoare prevăzut de **art.21 alin.(1) din lege** pentru transmiterea acestora pe cale administrativă este prea scurt pentru a putea fi respectat.

Semnalăm, de asemenea, că legea nu stabilește un termen rezonabil în care direcția nou-înființată să poată deveni operațională; or, în condițiile în care parchetele competente *de lege lata* să investigheze infracțiuni de mediu își vor pierde această competență odată cu intrarea în vigoare a legii (la trei zile de la publicarea sa în Monitorul Oficial al României), orice întârziere în operaționalizarea direcției poate avea repercusiuni asupra modului de administrare a urmării penale în cazul infracțiunilor de mediu și, implicit, poate afecta îndeplinirea de către Ministerul Public a rolului său constituțional, prevăzut de art.131 alin.(1) din Legea fundamentală.

Față de motivele mai sus prezentate, vă rugăm să admiteți sesizarea de neconstituționalitate.

Cu deosebită considerație,

PRIM-MINISTRU

LUDOVIC ORBAN

¹⁶ Potrivit informațiilor furnizate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, numai în anul 2019 s-au înregistrat la nivelul Ministerului Public 24.934 de cauze având ca obiect infracțiuni silvice și 3.747 de cauze având ca obiect alte infracțiuni de mediu prevăzute de legi speciale reprezentând un total de 28.681 de cauze. Dintre acestea, au fost soluționate 7.252 de cauze (5.938 vizând infracțiuni silvice și 1.314 de cauze privind alte infracțiuni de mediu).